

- 2 ส.ค. 2567

คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ต. ๒๗๑)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๔๙๙/๒๕๖๕
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๖๘๘/๒๕๖๗

ในพระปรมາภิไรยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๙ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง	<p>นางสาวญา ชัยติจัตุพร กรมทางหลวง</p>	ผู้ฟ้องคดี
		ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย

ผู้ถูกฟ้องคดีอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๓๖๐/๒๕๖๗
หมายเลขแดงที่ ๑๗๗/๒๕๖๕

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีถือกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๐๑๖๕ ตำบลพยอม อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เนื้อที่ ๑๗ ไร่ ๑ งาน ๔๐ ตารางวา ซึ่งมีเนื้อที่บางส่วนจำนวน ๕ ไร่ ๑ งาน ๖๙ ตารางวา ตกอยู่ในแนวเขตที่ดินที่จะต้องเวนคืน ตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัคกำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน เพื่อสร้างทางหลวงพิเศษหมายเลข ๖ สายบางปะอิน - นครราชสีมา พ.ศ. ๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือที่ คค ๐๖๑๑๘/ม.๑/๘๗๔๒ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ แจ้งให้ไปรับเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืนตารางวาละ ๒,๒๑๒ บาท เป็นเงินจำนวน ๕,๗๙๗,๔๒๘ บาท และเงินค่าทดแทนความเสียหายอย่างอื่นเป็นค่าติดต่อราชการจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินค่าทดแทนดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๐ และยื่นหนังสือลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐ และวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๐ อุทธรณ์จำนวนเงินค่าทดแทนต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

/ขอให...

ขอให้กำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืนเพิ่มขึ้นเป็นตารางวาละ ๗,๕๐๐ บาท เงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เหลือติดราคากลางจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และเงินค่าทดแทนความเสียหายจากการขาดประโยชน์จำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีหนังสือ ที่ คค ๐๖๐๙/อ.๓๗๙ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ แจ้งว่าได้พิจารณาคำขอที่ดินของผู้ฟ้องคดีแล้ว มีคำสั่งให้เพิ่มเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืน เป็นตารางวาละ ๕,๒๐๐ บาท โดยไม่กำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เหลือ และเงินค่าทดแทนความเสียหายจากการขาดประโยชน์ให้ผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า จำนวนเงินค่าทดแทนที่กำหนดให้ต่ำเกินครัว ไม่เป็นไปตามราคาที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาด ที่ดินกรรมสิทธิ์ผู้ฟ้องคดีอยู่ในทำเลที่ดี ติดทางสาธารณูปโภคที่ดี ถนนพหลโยธิน ระยะทาง ๙๖ เมตร ห่างจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) ประมาณ ๑ กิโลเมตร ที่ดินกรรมสิทธิ์นี้ทางชิด พร้อมสุขล เนื้อที่ ๔ ไร่ อยู่ห่างจากที่ดินกรรมสิทธิ์ผู้ฟ้องคดีประมาณ ๒๕๐ เมตร จดทะเบียนขายให้แก่บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๗ ราคาตารางวาละ ๘,๐๐๐ บาท ที่ดินกรรมสิทธิ์นี้นางสาวสมพร วรพจน์รุนพงศ์ อยู่ติดกับที่ดินกรรมสิทธิ์ผู้ฟ้องคดี จดทะเบียนจำนวนไว้แก่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ราคาตารางวาละ ๕,๐๐๐ บาท ที่ดินกรรมสิทธิ์ผู้ฟ้องคดีควรมีราคาที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดไม่ต่ำกว่าตารางวาละ ๗,๕๐๐ บาท หลังจากแบ่งหักที่ดินเป็นเขตทาง ที่ดินของผู้ฟ้องคดีเปลี่ยนจากรูปสี่เหลี่ยมเป็นรูปสามเหลี่ยมหรือสี่เหลี่ยมคงที่ ติดทางสาธารณูปโภคที่ดี ประมาณ ๑๐ เมตร ใช้ประโยชน์ได้จำกัด ซึ่งตามคู่มือการกำหนดเงินค่าทดแทนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ของกระทรวงคมนาคมกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนอันมีราคากลางไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของจำนวนเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืน แต่คณะกรรมการกำหนดราคาเบื้องต้นและคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทนไม่ได้กำหนดเงินค่าทดแทนส่วนนี้ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีใช้ประโยชน์ในที่ดินพิพากษาที่ดินพิพากษาที่ดินเป็นระยะไม่ต่ำกว่า ๓๐๐ เมตร ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๗ และเริ่มก่อสร้างทางเมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ดินส่วนที่อยู่ติดทางสาธารณูปโภคที่ดี ห้ามโดยยุ่นในแนวเขตก่อสร้าง ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถผ่านเข้าออกเพื่อทำประโยชน์ในที่ดินได้ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดี ดังนี้

๑. เงินค่าทดแทนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๐๑๖๕ ตารางวาละ ๗,๕๐๐ บาท เพิ่มขึ้นอีกตารางวาละ ๒,๓๐๐ บาท เป็นเงินจำนวน ๕,๘๘๘,๗๐๐ บาท
๒. เงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

/ผู้ถูกฟ้องคดี...

ผู้ถูกฟ้องคดีได้การว่า สืบเนื่องจากที่มีการประกาศใช้บังคับพระราชบัญญัติฯ กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน เพื่อสร้างทางหลวงพิเศษหมายเลข ๖ สายบางปะอิน - นครราชสีมา พ.ศ. ๒๕๕๖ ในวันถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๖ และมีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๘ กำหนดให้การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตามพระราชบัญญัติข้างต้นเป็นกรณีที่มีความจำเป็นโดยเร่งด่วน คณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่กำหนดราคาเบื้องต้นของอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนและจำนวนเงินค่าทดแทนในการสร้างทางหลวงพิเศษหมายเลข ๖ สายบางปะอิน - นครราชสีมา ในเขตท้องที่อำเภอ榜งปะอิน อำเภอวังน้อย อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอหนองแค อำเภอเมืองสระบุรี อำเภอแก่งคอย อำเภอมาลัย จังหวัดสระบุรี และอำเภอปากช่อง อำเภอสีคิ้ว อำเภอสูงเนิน อำเภอขามทะเลสอ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ที่แต่งตั้งขึ้นตามคำสั่งกระทรวงคมนาคม ที่ ๓๖๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ ประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ และครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘ ได้พิจารณาค่าซื้อขายที่ดินกันตามปกติในท้องตลาดในบริเวณที่ที่เวนคืนและบริเวณใกล้เคียงรัศมี ๑ กิโลเมตร ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘ รวมทั้งราคเสนอขายที่ดินบริเวณที่ที่เวนคืนหรือบริเวณใกล้เคียงรัศมี ๑ กิโลเมตร และราคซื้อขายที่ดินในโครงการบ้านจัดสรรรัศมี ๑ กิโลเมตร ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘ ในแต่ละตำบล ตำบล๗ - ๑๑ แปลง ราคาที่มีการตีราคาไว้เพื่อประโยชน์แก่การชำระภาษีบำรุงท้องที่ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ราคประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่ประกาศใช้ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘ สภาพและที่ตั้งของอสังหาริมทรัพย์ การได้มา ความเสียหายของผู้ต้องเวนคืน และประโยชน์ของรัฐแล้ว มีมติกำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินที่จะเวนคืนโดยการนำราคาที่ดินแปลงที่มีการซื้อขายที่จดทะเบียนไว้ที่สำนักงานที่ดินในแต่ละตำบล ซึ่งสูงกว่าราคาประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม มาหากลางหรือค่ามรณะฐานเพื่อนำไปคำนวนหาราคาที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดของที่ดินรายแปลงโดยแบ่งที่ดินในท้องที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่อยู่ในเขตทางหลวงพิเศษเป็น ๗ กลุ่ม ดังนี้ (๑) ที่ดินในท้องที่ตำบลโพสาวหาญ อำเภออุทัย มีค่าดัชนี ๑.๗๙ เท่า (๒) ที่ดินในท้องที่ตำบลหนองน้ำส้ม อำเภออุทัย มีค่าดัชนี ๑.๙๒ เท่า (๓) ที่ดินในท้องที่เทศบาลเมืองลำตาเสา อำเภอวังน้อย มีค่าดัชนี ๒.๓๓ เท่า (๔) ที่ดินในท้องที่ตำบลบ่อต่าโล่ อำเภอวังน้อย มีค่าดัชนี ๒.๐๙ เท่า (๕) ที่ดินในท้องที่ตำบลคลองจิก อำเภอ榜งปะอิน มีค่าดัชนี ๒ เท่า (๖) ที่ดินในท้องที่ตำบลเชียงรากน้อย อำเภอ榜งปะอิน มีค่าดัชนี ๒ เท่า และ (๗) ที่ดินในท้องที่ตำบลลำไทรและตำบลพะยอม อำเภอวังน้อย มีค่าดัชนี ๒ เท่า โดยที่ทางหลวงพิเศษหมายเลข ๖ สายบางปะอิน - นครราชสีมา มีการจัดเก็บค่าผ่านทาง ประชาชนไม่สามารถเข้ามาเชื่อมทางได้ จึงกำหนดเงิน

/ค่าทดแทน...

ค่าทดแทนตามเหตุและวัตถุประสงค์ของการเวนคืนเพิ่มอีกร้อยละ ๒๘ จากราคาน้ำที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดของที่ดินแต่ละแปลงที่คำนวนได้ กำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เหลือมีราคาลดลงไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของจำนวนเงินค่าทดแทนที่ดินที่จะต้องเวนคืน และกำหนดเงินค่าทดแทนความเสียหายเนื่องจากการที่ต้องออกจากสังหาริมทรัพย์ตามหลักเกณฑ์ในคู่มือการกำหนดเงินค่าทดแทนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ของกระทรวงคมนาคม

ต่อมา คณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่กำหนดราคางานที่๕/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ พิจารณากำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินกรรมสิทธิ์ผู้ฟ้องคดีโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๐๑๖๕ ตำบลพยอม อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในกลุ่มที่๗ มีค่าดัชนี ๒ เท่า เนื้อที่ตามโฉนดที่ดิน ๑๗ ไร่ ๑ งาน ๔๐ ตารางวา สภาพเป็นที่อยู่อาศัยอยู่ระหว่างกิโลเมตรที่ ๔+๘๗๐ ถึงกิโลเมตรที่ ๕+๒๗๐E มีราคาประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่ประกาศใช้ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ตารางวาละ ๘๖๔ บาท คูณกับค่าดัชนี ๒.๐๐ และปรับเพิ่มตามเหตุและวัตถุประสงค์ของ การเวนคืนร้อยละ ๒๘ เป็นเงินค่าทดแทนตารางวาละ ๒,๒๑๒ บาท จะต้องเวนคืน ๕ ไร่ ๑ งาน ๖๙ ตารางวา เป็นเงินค่าทดแทนจำนวน ๕,๗๙๗,๘๒๘ บาท และกำหนดเงินค่าทดแทนความเสียหายอื่นเป็นค่าติดต่อราชการจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือที่ คค ๐๖๑๗๘/ม.๑/๘๗๔๒ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีไปรับเงินค่าทดแทน และจ่ายเงินค่าทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๐ ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์จำนวนเงินค่าทดแทนต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ต่อมา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม มีคำสั่งตามมติคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทน คณะที่ ๕ ในประชุมครั้งที่ ๓๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ ครั้งที่ ๓๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๐ และครั้งที่ ๕๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ ให้เพิ่มเงินค่าทดแทนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๐๑๖๕ ส่วนที่จะต้องเวนคืนจากตารางวาละ ๒,๒๑๒ บาท เป็นตารางวาละ ๕,๒๐๐ บาท ที่ดินส่วนที่เหลือใช้ประโยชน์ได้ดังเดิมไม่กำหนดเงินค่าทดแทนให้ และไม่กำหนดเงินค่าทดแทนความเสียหายจากการใช้ประโยชน์โดยการทำนิติกรรมซื้อขายที่ดินเนื่องจากเป็นค่าเสียหายในอนาคต ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินค่าทดแทนเพิ่มตามค่าวินิจฉัยอุทธรณ์พร้อมดอกเบี้ยจำนวน ๖,๙๑๔,๙๕๒.๘๘ บาท เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๓

ที่ดินกรรมสิทธิ์ผู้ฟ้องคดีโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๐๑๖๕ มีราคาประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมรอบบัญชีที่ประกาศใช้ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒ ตารางวาละ ๑,๒๕๐ บาท คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทนกำหนดเงินค่าทดแทนความเสียหายจากการใช้ประโยชน์โดยการทำนิติกรรมซื้อขายที่ดินเนื่องจากเป็นค่าเสียหายในอนาคต ๕,๒๐๐ บาท สูงกว่าราคามาตรฐานทุนทรัพย์

/เพื่อเรียกเก็บ...

เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเป็นจุบันกว่า ๓ เท่า จึงเหมาะสม
เป็นธรรม เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และชอบด้วยกฎหมายทุกประการ โดยที่ดินส่วนที่เหลือ
เนื้อที่ ๑๗ ไร่ ๓ งาน ๗๑ ตารางวา รูปสี่เหลี่ยมคงหมู่ อยู่ติดถนนวงแหวนรอบนอกฝั่งตะวันออก
ใช้ประโยชน์ได้ดังเดิม ไม่มีเหตุที่จะกำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เหลือให้แก่ผู้ฟ้องคดี
เพิ่มขึ้นอีก บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ซึ่งที่ดินกรรมสิทธิ์น้างซิต พรรณสุชล ราคาเริ่มต้น
๓,๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือตาราจว拉斯 ๔,๐๐๐ บาท เพื่อประโยชน์ในการก่อสร้างท่อและระบบ
กํากษาธรรมชาติ เป็นกรณีที่ผู้ซื้อมีวัตถุประสงค์ที่จะนำที่ดินไปประกอบกิจการพาณิชย์เพื่อห่วงผลกำไร^{สำเนา}
ในธุรกิจ ส่วนที่ดินของนางสาวสมพร วรพจน์ธนพงศ์ ที่จำนำองไว้แก่ธนาคารกสิกรไทย จำกัด
(มหาชน) ในราคานาจว拉斯 ๕,๐๐๐ บาท ไม่ใช่ราคาที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาด
จึงไม่อาจนำมาเทียบเคียงเพื่อกำหนดเงินค่าทดแทนให้แก่ที่ดินกรรมสิทธิ์ผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาล
พิพากษายกฟ้อง

ศาลปกครองชั้นต้นพิเคราะห์แล้วเห็นว่า คณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่กำหนด
ราคาเบื้องต้นฯ กำหนดหลักเกณฑ์เงินค่าทดแทนโดยนำราคาจดทะเบียนซื้อขายที่ดินในแต่ละตำบล
มาคำนวณหาค่าดัชนีราคาซื้อขายที่ดินในท้องที่ตำบลพอยมได้เท่ากับ ๒.๐๐ คูณกับราคапрประเมิน
ทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่ประการใช้ในระหว่าง
ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๖ และปรับเพิ่มร้อยละ ๒๕ เนื่องจากทางหลวงพิเศษที่ทำให้รัฐมีรายได้
จากค่าธรรมเนียมผ่านทางและประชาชนไม่สามารถขอเชื้อมต่อทางหลวงพิเศษดังกล่าวได้
และกำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เหลืออันราคลดลงไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของจำนวนเงิน
ค่าทดแทนที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืนที่กำหนด และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทน
มีมติกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดเงินค่าทดแทนโดยปรับฐานเงินค่าทดแทนที่กำหนดในชั้นต้น
โดยให้นำราคапрประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม
ที่ดินในหน่วยราคางบประมาณสุดเป็นฐานในการคำนวณ กำหนดค่าดัชนีราคาซื้อขายที่ดินในท้องที่ตำบลพอยม
เพิ่มเป็น ๒.๕๐ และกำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เหลืออันราคลดลงไม่เกินร้อยละ ๕๐
ของจำนวนเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืน จึงพังได้ในเบื้องต้นว่า การพิจารณากำหนดเงิน
ค่าทดแทนที่ดินได้คำนึงถึงองค์ประกอบในการกำหนดค่าทดแทนตามมาตรา ๔๒ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนที่ดิน
อสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในเวลาที่มีการเวนคืนที่ดิน
กรรมสิทธิ์ผู้ฟ้องคดี ที่ดินกรรมสิทธิ์ผู้ฟ้องคดีโอนด้วยที่ดินเลขที่ ๑๐๖๕ ตำบลพอยม อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เนื้อที่ตามโฉนดที่ดิน ๑๗ ไร่ ๑ งาน ๔๐ ตารางวา ทิศเหนือติดคลอง
สาธารณะประโยชน์ ทิศใต้ติดถนนวงแหวนรอบนอกฝั่งตะวันออก ตอนบางปะอิน - บางพลี
รูปแปลงยาวลึกจากด้านที่ติดถนนไปจนติดคลองสาธารณะประโยชน์ จะต้องเวนคืนเนื้อที่ ๙ ไร่

๓ งาน ๓๒ ตารางวา เพิ่มขึ้นจากที่สำรวจได้ในชั้นต้น ๔ ไว้ ๒ งาน ๓ ตารางวา คงเหลือเนื้อที่ ๗ ไว้ ๑ งาน ๖๘ ตารางวา และคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่กำหนดราคาเบื้องต้นฯ มีราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ประกาศใช้ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ ตารางวาละ ๙๖๔ บาท ปรับเพิ่มตามค่าดัชนีราคาซื้อขายที่ดินในท้องที่ตำบลพยยอม ๒.๐๐ เท่า ได้ราคาที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดตารางวาละ ๑,๗๗๘ บาท ปรับเพิ่มร้อยละ ๒๔ ด้วยเหตุและวัตถุประสงค์ของการเวนคืนเป็นตารางวาละ ๒,๒๑๒ บาท คิดเป็นเงินค่าทดแทนที่ดินจำนวน ๔,๗๗๗,๘๒๔ บาท

คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทนมีมติแก้ไขค่าดัชนีราคาซื้อขายที่ดินในท้องที่ตำบลพยยอมเป็น ๒.๕๐ และให้นำค่าประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมของที่ดินในหน่วยที่มีราคาสูงสุดมากำหนดเป็นฐานในการคำนวณเงินค่าทดแทนให้แก่ผู้ถูกเวนคืน ที่ดินกรรมสิทธิ์ผู้ฟ้องคดีโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๐๑๖๕ ตำบลพยยอม อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ติดถนนวงแหวนรอบนอกฝั่งตะวันออก มีราคาประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่ประกาศใช้ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ สำหรับที่ดินติดถนนเลียบวงแหวนรอบนอกฝั่งตะวันออก ระยะ ๔๐ เมตร ตารางวาละ ๒,๕๐๐ บาท และที่ดินนอกเหนือจากหน่วยที่ ๑ - ๕ ตารางวาละ ๗๕๐ บาท ที่ดินเป็นที่ดินแปลงใหญ่และเป็นที่ดินว่างเปล่า ลีบแม้จะถูกเวนคืน ด้านที่ติดถนนเลียบวงแหวนรอบนอกฝั่งตะวันออกก็ตาม แต่เนื่องจากสภาพของที่ดินมีรูปแปลงแนวยาวและลึก จึงให้นำค่าประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่ประกาศใช้ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ ในหน่วยที่มีราคาสูงสุด ตารางวาละ ๒,๕๐๐ บาท และราคาประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมของที่ดินนอกเหนือจากหน่วยอื่น ตารางวาละ ๗๕๐ บาท มาหาค่าเฉลี่ยได้ตารางวาละ ๑,๖๒๕ บาท และนำมาเป็นฐานในการคิดเงินค่าทดแทน คูณด้วยค่าดัชนีราคาซื้อขายที่ดินในท้องที่ตำบลพยยอมที่กำหนดใหม่เป็น ๒.๕๐ ได้ราคาที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดตารางวาละ ๔,๐๖๒.๕๐ บาท และด้วยเหตุและวัตถุประสงค์ของการเวนคืน ปรับเพิ่มอีกร้อยละ ๒๔ เป็นเงินค่าทดแทนที่ดินตารางวาละ ๔,๒๐๐ บาท คิดเป็นเงินค่าทดแทนที่เพิ่มขึ้นจำนวน ๖,๔๘๐,๙๗๒ บาท แม้ในขณะที่คณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่กำหนดราคาเบื้องต้นฯ และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทนได้พิจารณากำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินให้ผู้ฟ้องคดี ที่ดินพิพากษามีราคาประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่ประกาศใช้ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๒ ตารางวาละ ๑,๒๕๐ บาท เมื่อคูณด้วยค่าดัชนีราคาซื้อขายที่ดินในท้องที่ตำบลพยยอมที่กำหนดใหม่ ๒.๕๐ ได้ราคาที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดตารางวาละ ๓,๑๒๕ บาท และด้วยเหตุและวัตถุประสงค์

/ของการเวนคืน...

ของการเรนคืนปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ ๒๘ เป็นเงินค่าทดแทนตารางว拉斯 ๕,๐๐๐ บาท แต่ยังต่ำกว่าจำนวนเงินค่าทดแทนที่ดินที่กำหนดให้แก่ผู้ฟ้องคดีในข้ออุทธรณ์

สำหรับที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๐๒๒๐ ตำบลพยอม อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของนางสาวสมพร วรพจน์ธนพงศ์ จดทะเบียนจำนวนแ阁่นาคราภสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ในราคตารางว拉斯 ๕,๐๐๐ บาท เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙ และที่ดินอยู่ติดกับที่ดินกรรมสิทธิ์ผู้ฟ้องคดี ซึ่งมีรูปแปลงยาวลึกและมีด้านหน้าติดถนนวงแหวนรอบนอก ฝั่งตะวันออกเช่นเดียวกับที่ดินแปลงพิพากษาของผู้ฟ้องคดีตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง เป็นการทำชั้นภัยหลังจากพระราชบัญญัติกำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเรนคืน เพื่อสร้างทางหลวงพิเศษหมายเลข ๖ สายบางปะอิน – นครราชสีมา พ.ศ. ๒๕๕๖ ใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๖ จึงถือไม่ได้ว่าเป็นราคาที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาด และยังคงน้อยกว่าเงินค่าทดแทนที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์กำหนดให้แก่ผู้ฟ้องคดีตารางว拉斯 ๕,๒๐๐ บาท ตารางว拉斯 ๒๐๐ บาท ส่วนราคามาสัญญาซื้อขายที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๔๓๕๔ ตำบลพยอม อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างนางชิต พรรณสุชล ผู้ซื้อขาย กับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ผู้ซื้อ ราคาไร่ละ ๓,๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือตารางว拉斯 ๘,๐๐๐ บาท เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๗ เป็นการซื้อที่ดินเพื่อก่อสร้างท่อและระบบกําช הרรมชาติ จึงเป็นการซื้อขายที่ดินที่ผู้ซื้อมีวัตถุประสงค์พิเศษที่จะนำไปประกอบกิจการพาณิชย์เพื่อหvangผลกำไรในทางธุรกิจ ซึ่งอาจยอมลงทุนซื้อที่ดินดังกล่าวมาในราคาที่สูงกว่าที่ซื้อขายกันโดยปกติทั่วไป จึงไม่อาจถือได้ว่า เป็นราคาที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาด

ที่ดินกรรมสิทธิ์ผู้ฟ้องคดีโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๐๑๖๕ เนื้อที่ ๑๗ ไร่ ๑ งาน ๔๐ ตารางวา เดิมถูกเวนคืนบางส่วนเป็นเนื้อที่ ๕ ไร่ ๑ งาน ๖๙ ตารางวา คงเหลือเนื้อที่ ๑๑ ไร่ ๓ งาน ๗๑ ตารางวา รังวัดแบ่งหักเป็นเขตทางได้เนื้อที่เพิ่มขึ้น ๔ ไร่ ๒ งาน ๓ ตารางวา รวม ๙ ไร่ ๓ งาน ๗๒ ตารางวา เนื้อที่คงเหลือ ๗ ไร่ ๑ งาน ๖๙ ตารางวา เกินครึ่งของเนื้อที่ทั้งหมด เดิมที่ดินเป็นรูปสี่เหลี่ยมคงที่ ด้านทิศตะวันออกและทิศตะวันตกขนาดกันเป็นแนวยาว ทิศเหนือติดคลองสาธารณะประโยชน์ ทิศใต้ติดถนนเลียบถนนวงแหวนรอบนอกฝั่งตะวันออก ระยะทาง ๙๖ เมตร หลังแบ่งหักเป็นเขตทาง ที่ดินส่วนที่เหลือติดถนนเลียบถนนวงแหวนรอบนอก ฝั่งตะวันออกระยะทาง ๑๐ เมตร แนวที่ดินแคบจากเดิมเป็นแนวยาวไม่ต่ำกว่า ๓๐๐ เมตร คู่มีการกำหนดเงินค่าทดแทนของกระทรวงคมนาคม ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เห็นชอบเมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๖ และหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทนให้กำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เหลืออันราคากลางไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของจำนวนเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืน การที่คณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่กำหนดราคาเบื้องต้นฯ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมไม่กำหนดเงินค่าทดแทนสำหรับที่ดินส่วนที่เหลือให้แก่

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีจึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ไม่เหมาะสม และไม่เป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดี จ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืนให้ผู้ฟ้องคดีตาราງวะละ ๕,๒๐๐ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๒๐,๖๔๕,๔๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เหลือจาก การเวนคืนอันราคากลดลงให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นเงินค่าทดแทนสำหรับ ที่ดินส่วนที่เหลืออันราคากลดลงเพียงร้อยละ ๒.๔๗ ของจำนวนเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืน เงินค่าทดแทนดังกล่าวที่ผู้ฟ้องคดีเรียกร้องจึงเหมาะสมและเป็นธรรมแล้ว สมควรกำหนดเงินค่าทดแทนสำหรับที่ดินส่วนที่เหลืออันราคากลดลงให้ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ตามคำขอ ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนสำหรับที่ดินส่วนที่เหลืออันราคากลดลง จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนที่มีราคากลดลงให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ให้ดำเนินการภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลบางส่วนตามส่วนของ การชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดี คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

ผู้ถูกฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ที่ดินกรรมสิทธิ์ผู้ฟ้องคดีโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๐๑๖๕ เนื้อที่ตามโฉนดที่ดิน ๗๙ ไร่ ๑ งาน ๔๐ ตารางวา ติดถนนวงแหวนรอบนอกฝั่งตะวันออก จะต้อง เวนคืน ๙ ไร่ ๓ งาน ๗๒ ตารางวา คงเหลือเนื้อที่ ๗ ไร่ ๑ งาน ๖๘ ตารางวา รูปสี่เหลี่ยมคงหมู่ มีราคาประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ที่ประ公示ใช้ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒ ตารางวะละ ๑,๒๕๐ บาท คณะกรรมการ พิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทนกำหนดเงินค่าทดแทนตารางวะละ ๕,๒๐๐ บาท สูงกว่าราคา ประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมปีปัจจุบันกว่า ๓ เท่า หลังจากการก่อสร้างถนนตามโครงการนี้แล้วเสร็จ ที่ดินยังคงอยู่ติดถนนวงแหวน รอบนอกฝั่งตะวันออกและใช้ประโยชน์ได้ดังเดิม ไม่มีเหตุที่จะกำหนดเงินค่าทดแทนสำหรับที่ดิน ส่วนที่เหลือให้แก่ผู้ฟ้องคดีเพิ่มอีก

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นเป็นยกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีแก้อุทธรณ์ว่า ที่ดินกรรมสิทธิ์ผู้ฟ้องคดีโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๐๑๖๕ เนื้อที่ ๗๙ ไร่ ๑ งาน ๔๐ ตารางวา รังวัดแบ่งหักเป็นเขตทางได้เนื้อที่ ๙ ไร่ ๓ งาน ๗๒ ตารางวา เกินครึ่งของเนื้อที่ทั้งหมด เนื้อที่คงเหลือ ๗ ไร่ ๑ งาน ๖๘ ตารางวา เดิมรูปสี่เหลี่ยมคงหมู่ ทิศใต้ติดถนนเลียบถนนวงแหวนรอบนอกฝั่งตะวันออกเป็นระยะทาง ๙๖ เมตร หลังแบ่งหักเป็น เขตทาง ที่ดินส่วนเหลือติดถนนเลียบถนนวงแหวนรอบนอกฝั่งตะวันออกระยะทางเพียง ๑๐ เมตร ที่ดินมีความกว้างลดลงจากเดิมเป็นแนวยาวไม่ต่ำกว่า ๓๐๐ เมตร คู่มือกำหนดเงินค่าทดแทน ของกระทรวงคมนาคม ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๖ และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทนให้กำหนดเงินค่าทดแทนไม่เกินร้อยละ ๕๐

/ของจำนวน...

ของจำนวนเงินค่าทัดแทนที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืน ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเงินค่าทัดแทนส่วนที่ถูกเวนคืนให้แก่ผู้ฟ้องคดีตาราภวัล ๕,๒๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๒๐,๖๕๔,๕๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเงินค่าทัดแทนที่ดินส่วนที่เหลือจากการเวนคืนอันราคากลลงให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นเงินค่าทัดแทนสำหรับที่ดินส่วนที่เหลืออันราคากลลงเพียงร้อยละ ๒.๔๒ ของจำนวนเงินค่าทัดแทนที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืน ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเงินค่าทัดแทนที่ดินส่วนที่เหลือให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ตามคำขอ จึงเหมาะสมและเป็นธรรม ขอให้ศาลมีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น

คดีนี้ศาลมีคำพิพากษายืนตามที่ดังนี้
ศาลมีคำพิพากษายืนให้ผู้ฟ้องคดีจ่ายเงินค่าทัดแทนที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืนให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท
 คดีนี้ศาลมีคำพิพากษายืนให้ผู้ฟ้องคดีจ่ายเงินค่าทัดแทนที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืนให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ตามคำขอ จึงเหมาะสมและเป็นธรรม ขอให้ศาลมีคำพิพากษายืนตามที่ดังนี้

ศาลมีคำพิพากษายืนให้ผู้ฟ้องคดีจ่ายเงินค่าทัดแทนที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืนให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ตามคำขอ จึงเหมาะสมและเป็นธรรม ขอให้ศาลมีคำพิพากษายืนตามที่ดังนี้

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า มีการประกาศเผยแพร่พระราชบัญญัติกำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน เพื่อสร้างทางหลวงพิเศษหมายเลข ๖ สายบางปะอิน - นครราชสีมา พ.ศ. ๒๕๕๖ ในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๖ ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๖ เป็นต้นไป มีกำหนดเวลา ๕ ปี กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนพาดผ่านท้องที่อำเภอบางปะอิน อำเภอวังน้อย อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอหนองแค อำเภอเมืองสระบุรี อำเภอแก่งคอย อำเภอววกเหล็ก จังหวัดสระบุรี และอำเภอปากช่อง อำเภอสีคิ้ว อำเภอสูงเนิน อำเภอขามทะเลสอ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา และมีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ ในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘ กำหนดให้การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างทางหลวงพิเศษหมายเลข ๖ สายบางปะอิน - นครราชสีมา เป็นกรณีที่มีความจำเป็นโดยเร่งด่วน คณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่กำหนดราคาเบื้องต้นฯ ที่แต่งตั้งขึ้นตามคำสั่งกระทรวงคมนาคม ที่ ๓๖๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๘ และครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๘ ได้พิจารณาราคาซื้อขายที่ดินกันตามปกติในท้องตลาดในบริเวณที่ที่จะเวนคืนและบริเวณใกล้เคียงรัศมี ๑ กิโลเมตร ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘ ราคาเสนอขายที่ดินในบริเวณที่ที่เวนคืนหรือใกล้เคียงรัศมี ๑ กิโลเมตร ราคาซื้อขายที่ดินในโครงการบ้านจัดสรรรัศมี ๑ กิโลเมตร ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘ ในแต่ละตำบล ตำบลละ ๗ - ๑๑ แปลง

/ราคากล...

ราคากองอสังหาริมทรัพย์ที่มีการตีราคาไว้เพื่อประโยชน์แก่การเสียภาษีบำรุงท้องที่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ราคากลางทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่ประกาศใช้ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ สภาพและที่ตั้งของอสังหาริมทรัพย์ การได้มา ความเสียหายของผู้ถูกเวนคืน และประโยชน์ของรัฐ แล้วมีมติให้นำราคาซื้อขายที่ดินที่มีการจดทะเบียนไว้ที่สำนักงานที่ดินในแต่ละตำบลมาหาค่าดัชนีราคาซื้อขายเพื่อนำไปคำนวณหาราคาที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดของที่ดินรายแปลง โดยแบ่งที่ดินในท้องที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่อยู่ในเขตทางหลวงพิเศษเป็น ๗ กลุ่ม ดังนี้ (๑) ที่ดินในท้องที่ตำบลโพสาวหาญ อำเภอหุทัย ค่าดัชนี ๑.๗๙ (๒) ที่ดินในท้องที่ตำบลหนองน้ำส้ม อำเภอหุทัย ค่าดัชนี ๑.๙๒ (๓) ที่ดินในท้องที่เทศบาลเมืองลำตาเสา อำเภอวังน้อย ค่าดัชนี ๒.๑๓ (๔) ที่ดินในท้องที่ตำบลบ่อตากโล อำเภอวังน้อย ค่าดัชนี ๒.๐๘ (๕) ที่ดินในท้องที่ตำบลคลองจิก อำเภอบางปะอิน ค่าดัชนี ๒.๐๐ (๖) ที่ดินในท้องที่ตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน ค่าดัชนี ๒.๐๐ (๗) ที่ดินในท้องที่ตำบลลำไทรและตำบลพยยอม อำเภอวังน้อย ค่าดัชนี ๒.๐๐ และกำหนดเงินค่าทดแทนเพระ เหตุและวัตถุประสงค์ของการเวนคืนเนื่องจากทางหลวงพิเศษหมายเลข ๖ สายบางปะอิน - นครราชสีมา เป็นทางหลวงที่จัดเก็บค่าธรรมเนียมผ่านทาง ประชาชนไม่สามารถเข้ามาใช้มหาดใหญ่ได้ เพิ่มอีกร้อยละ ๒๕ จากราคาที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดที่คำนวณได้ รวมทั้งกำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เหลืออันราคากลดลงไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของจำนวนเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืน และกำหนดเงินค่าทดแทนความเสียหายเนื่องจากการที่ต้องออกจากอสังหาริมทรัพย์ ตามหลักเกณฑ์ในคู่มือการกำหนดเงินค่าทดแทนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืน อสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ของกระทรวงคมนาคม

ต่อมา คณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่กำหนดราคากองอสังหาริมทรัพย์ ครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ มีมติกำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินกรรมสิทธิ์ ผู้ท้องคดี แปลงสำรวจที่ ท. ๗๔๐ โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๐๑๖๕ ตำบลพยยอม อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เนื้อที่ตามโฉนดที่ดิน ๗๔ ไร่ ๑ งาน ๔๐ ตารางวา รูปสี่เหลี่ยมคงหมูแคบยาวกว้าง ๔๘ เมตร ยาว ๖๑๖ เมตร แนวเขตด้านทิศใต้ซึ่งเป็นด้านแคบติดทางคู่ชานทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๙ ถนนวงแหวนรอบนอก ตอนบางปะอิน - บางพลี เป็นระยะประมาณ ๕๖ เมตร ทิศเหนือซึ่งเป็นด้านแคบเช่นกันติดคลองสารารามประโยชน์ ทิศตะวันออกและทิศตะวันตก ติดที่ดินกรรมสิทธิ์บุคคลอื่น ใช้ประโยชน์ปลูกสร้างที่พักอาศัยและใช้ทำเกษตรกรรมปลูกข้าว สำรวจได้ในชั้นต้นว่ามีเนื้อที่ส่วนที่อยู่ติดทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๙ ถนนวงแหวนรอบนอก ตอนบางปะอิน - บางพลี ตกลอยู่ในแนวเขตที่ดินที่จะต้องเวนคืน ๕ ไร่ ๑ งาน ๖๙ ตารางวา คนเหลือเนื้อที่ ๑๑ ไร่ ๓ งาน ๗๑ ตารางวา รังวัดแบ่งหักเป็นเขตทางได้เนื้อที่เพิ่มขึ้น ๔ ไร่ ๒ งาน ๓ ตารางวา รวมถูกเวนคืนเนื้อที่ ๙ ไร่ ๓ งาน ๗๑ ตารางวา คงเหลือ ๗ ไร่ ๑ งาน ๖๙ ตารางวา แนวเขต

/ด้านทิศใต้...

ด้านทิศใต้ติดทางคู่ขนานทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๙ ถนนวงแหวนรอบนอก ตอนบางปะอิน - บางพลี ระยะทาง ๑๐ เมตร มีราคาประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิ และนิติกรรมที่ประกาศใช้ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ ตารางวาละ ๔๖๔ บาท คูณกับค่าดัชนีราคาซื้อขายที่ดินในห้องที่ตำบลพยยอม ๒.๐๐ และปรับเพิ่มเพราเดทุและวัตถุประสงค์ของการโวนคืนอีกร้อยละ ๒๘ เป็นเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่ถูกโวนคืนตารางวาละ ๒,๗๑๗ บาท รวมเป็นเงินค่าทดแทนที่ดินจำนวน ๔,๗๗,๘๒๘ บาท

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์จำนวนเงินค่าทดแทนต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ซึ่งมอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทนพิจารณาค่าทดแทน คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทนประชุมในการครั้งที่ ๓๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ ครั้งที่ ๓๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๐ และครั้งที่ ๕๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ มีมติดังนี้ (๑) ปรับฐานเงินค่าทดแทนที่ดินที่จะต้องโวนคืนโดยให้นำราคประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในหน่วยราคาสูงสุด เป็นฐานในการคำนวณ โดยนำไปคูณกับค่าดัชนีที่กำหนดใหม่ และปรับเพิ่มตามเหตุและวัตถุประสงค์ของการโวนคืนร้อยละ ๒๘ (๒) ที่ดินจะต้องโวนคืนทั้งแปลงกำหนดเงินค่าทดแทน ความเสียหายไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของจำนวนเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่ถูกโวนคืน (๓) ที่ดินส่วนที่เหลือได้รับผลกระทบหรือได้รับความเสียหายจากการโวนคืน กำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เหลืออันราคากล่องไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของจำนวนเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่ถูกโวนคืน (๔) ที่ดินที่มีราคาซื้อขายหรือสภาพทำเลและการใช้ประโยชน์เช่นเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ให้เทียบเคียงกับราคาซื้อขาย และกำหนดเงินค่าทดแทนตามหลักการได้มาสำหรับที่ดินที่เจ้าของซื้อมาก่อนถูกโวนคืน (๕) ที่ดินที่มีสภาพทำเลที่ตั้ง และการใช้ประโยชน์เช่นเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน กำหนดเงินค่าทดแทนให้เท่ากันหรือใกล้เคียงกัน (๖) ที่ดินที่ได้รับประโยชน์หรือไม่เสียประโยชน์จากการโวนคืนและได้รับเงินค่าทดแทนเบื้องต้นเหมาะสมแล้ว ให้ยืนจำนวนเงินค่าทดแทน (๗) ที่ดินนอกเหนือจากนี้ให้พิจารณาเป็นรายกรณี คำนวณค่าดัชนีในแต่ละกลุ่มตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นใหม่ ดังนี้ (๑) ที่ดินในห้องที่ตำบลโพสวางหาญ อำเภออุทัยค่าดัชนี ๒.๓๖ (๒) ที่ดินในห้องที่ตำบลหนองน้ำส้ม อำเภออุทัย ค่าดัชนี ๒.๖๓ (๓) ที่ดินในห้องที่เทศบาลตำบลลำตาเสา อำเภอวังน้อย ค่าดัชนี ๒.๖๕ (๔) ที่ดินในห้องที่ตำบลบ่อตาน้ำ อำเภอวังน้อย ค่าดัชนี ๒.๕๐ (๕) ที่ดินในห้องที่ตำบลคลองจิก อำเภอบางปะอิน ค่าดัชนี ๒.๓๒ (๖) ที่ดินในห้องที่เทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน ค่าดัชนี ๒.๕๐ (๗) ที่ดินในห้องที่ตำบลลำไทรและตำบลพยยอม อำเภอวังน้อย ค่าดัชนี ๒.๒๖ แต่เนื่องจากที่ดินบางกลุ่ม มีเขตพื้นที่ติดต่อกัน มีสภาพทำเลที่ตั้งและการใช้ประโยชน์ใกล้เคียงกัน จึงให้ปรับค่าดัชนีที่ดินในกลุ่มที่ (๑) และกลุ่มที่ (๒) เป็น ๒.๖๓ กลุ่มที่ (๓) เป็น ๒.๖๕ กลุ่มที่ (๔) กลุ่มที่ (๕) กลุ่มที่ (๖)

/ และกลุ่มที่...

และกลุ่มที่ (๗) เป็น ๒.๕๐ และกำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินกรณีผู้ฟ้องคดี แปลงสำรวจที่ ท. ๗๔๐ ที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๐๑๖๕ โดยใช้ค่าเฉลี่ยของราคาระเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในหน่วยราคาสูงสุดและที่ดินนอกเหนือจากหน่วยอื่นตารางวาละ ๒,๕๐๐ บาท และตารางวาละ ๗๕๐ บาท คิดเป็นตารางวาละ ๑,๖๒๕ บาท เป็นฐานในการคำนวณ คูณกับค่าดัชนีราคาซื้อขายที่กำหนดใหม่ ๒.๕๐ และปรับเพิ่มตามเหตุและวัตถุประสงค์ของการเงินคืนเป็นราคาก่อตัวของเงินค่าทดแทนตารางวาละ ๕,๒๐๐ บาท ไม่กำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เหลือเนื่องจากเป็นที่ดินแปลงใหญ่ใช้ประโยชน์ได้ดังเดิม และไม่กำหนดเงินค่าทดแทนค่าขาดประโยชน์จากการทำนิติกรรมขายที่ดินเนื่องจากเป็นค่าเสียหายในอนาคต รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีคำสั่งตามมติคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทน คณะที่ ๕ และมีหนังสือ ที่ กค ๐๒๐๙/อ.๓๗๙ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ถูกฟ้องคดีได้จ่ายเงินค่าทดแทนส่วนที่เพิ่มขึ้นตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์พร้อมดอกเบี้ยรวมเป็นเงินจำนวน ๖,๙๑๔,๘๕๒.๙๘ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๓ ผู้ฟ้องคดียังไม่พอใจจำนวนเงินค่าทดแทนตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืนเพิ่มเป็นตารางวาละ ๗,๕๐๐ บาท และจ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เหลือจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่ถูกเวนคืนให้ผู้ฟ้องคดีเพิ่มขึ้นเป็นตารางวาละ ๗,๕๐๐ บาท และจ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เหลืออันราคากลดลงให้ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และข้อเท็จจริงปรากฏตามคำให้การเพิ่มเติมของผู้ถูกฟ้องคดีว่า สำนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาวังน้อย โดยเจ้าหน้าที่ช่างรังวัดได้ทำการรังวัดที่ดินพิพากษปรากฏการรังวัดแบ่งแยกที่ดินถูกเขตทางหลวงพิเศษดังกล่าวมีเนื้อที่หักหมวด ๔ ไร่ ๓ งาน ๗๒ ตารางวา จากเดิมที่ถูกเวนคืนเนื้อที่ ๕ ไร่ ๑ งาน ๖๙ ตารางวา จึงมีเนื้อที่ถูกเวนคืนเพิ่มขึ้น ๔ ไร่ ๒ งาน ๓ ตารางวา และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ฯ กำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินให้ผู้ฟ้องคดีเพิ่มขึ้นเป็นตารางวาละ ๕,๒๐๐ บาท ซึ่งผู้ฟ้องคดีไม่ได้โต้แย้งข้อเท็จจริงดังกล่าว ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เหลือจาก การเวนคืนที่มีราคากลดลงให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ให้ดำเนินการภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลบางส่วนตามส่วนของ การชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดี คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก ผู้ถูกฟ้องคดีอุทธรณ์คำพิพากษาของ ศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยแล้ว

/ คดีมีประเด็น...

คดีมีประเต็นที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีว่า การกำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีขอบด้วยกฎหมาย เหมาะสม และเป็นธรรมหรือไม่ หากไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรม ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนเพิ่มขึ้นหรือไม่เพียงได้

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งประกาศใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๐ บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง ว่า การwenคืนอสังหาริมทรัพย์จะกระทามาตรการที่ดิน เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะกิจการของรัฐเพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภค การอันจำเป็นในการป้องกันประเทศ การได้มาซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ การผังเมือง การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การพัฒนาการเกษตรหรือการอุตสาหกรรม การปฏิรูปที่ดิน การอนุรักษ์โบราณสถานและแหล่งทางประวัติศาสตร์ หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น และต้องชดใช้ค่าทดแทนที่เป็นธรรมภายใต้เวลาอันควรแก่เจ้าของตลอดจนผู้ทรงสิทธิบรรดาที่ได้รับความเสียหายจากการwenคืนนั้น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ วรรคสอง ว่า การกำหนดค่าทดแทนตามวรรคหนึ่ง ต้องกำหนดให้อย่างเป็นธรรมโดยคำนึงถึงราคาก่อขายกันตามปกติในท้องตลาด การได้มา สภาพและที่ตั้งของอสังหาริมทรัพย์ ความเสียหายของผู้ถูกwenคืนและประโยชน์ที่รัฐและผู้ถูกwenคืนได้รับจากการใช้สอยอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกwenคืน และพระราชบัญญัติว่าด้วย การwenคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง ว่า เงินค่าทดแทนที่จะให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนตามมาตรา ๑๙ นั้น ถ้ามิได้บัญญัติไว้เป็นพิเศษในพระราชบัญญัติwenคืนอสังหาริมทรัพย์ฉบับใดโดยเฉพาะแล้ว ให้กำหนดโดยคำนึงถึง (๑) ราคาก่อขายกันตามปกติในท้องตลาดของอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องwenคืนตามที่เป็นอยู่ในวันใช้บังคับพระราชบัญญัติที่ออกตามมาตรา ๖ (๒) ราคากองอสังหาริมทรัพย์ที่มีการตีราคาไว้เพื่อประโยชน์แก่การเสียภาษีบำรุงท้องที่ (๓) ราคาระเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม (๔) สภาพและที่ตั้งของอสังหาริมทรัพย์นั้น และ (๕) เหตุและวัตถุประสงค์ของการwenคืน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกwenคืนและสังคม วรรคสาม ว่า ถ้าต้องwenคืนอสังหาริมทรัพย์แต่เพียงส่วนหนึ่ง และส่วนที่เหลืออันราคากลดลง ให้กำหนดเงินค่าทดแทนให้เฉพาะสำหรับส่วนที่เหลืออันราคากลดลงนั้นด้วย

เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่า คณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่กำหนดราคabeืงต้นฯ มีมติกำหนดเงินค่าทดแทนโดยนำราคาก่อขายที่ดินในแต่ละท้องที่มาเปรียบเทียบกับราคาระเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเพื่อหาค่าดัชนีราคาก่อขายที่ดินประจำลุ่ม และนำไปคำนวณหาราคาก่อขายกันตามปกติในท้องตลาดของที่ดินรายแปลง โดยแบ่งที่ดินที่ตกอยู่ในเขตทางหลวงพิเศษเป็น ๗ กลุ่ม ดังนี้ (๑) ที่ดินในท้องที่

/แบบ...

ตำบลโพสวางหาญ อำเภออุทัย ค่าดัชนี ๑.๗๙ (๒) ที่ดินในท้องที่ตำบลหนองน้ำส้ม อำเภออุทัย ค่าดัชนี ๑.๙๒ (๓) ที่ดินในท้องที่เทศบาลตำบลลำตาเสา อำเภอวังน้อย ค่าดัชนี ๒.๓๓ (๔) ที่ดินในท้องที่ตำบลป่าต่าโล่ อำเภอวังน้อย ค่าดัชนี ๒.๐๘ (๕) ที่ดินในท้องที่ตำบลคลองจิก อำเภอบางปะอิน ค่าดัชนี ๒.๐๐ (๖) ที่ดินในท้องที่ตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน ค่าดัชนี ๒.๐๐ (๗) ที่ดินในท้องที่ตำบลลำไทร และตำบลพะยอม อำเภอวังน้อย ค่าดัชนี ๒.๐๐ กำหนดเงินค่าทดแทนเพิ่มขึ้น เพราะเหตุและวัตถุประสงค์ของการренคืน เนื่องจากทางหลวงพิเศษ หมายเลข ๖ สายบางปะอิน - นครราชสีมา เป็นทางหลวงที่จัดเก็บค่าธรรมเนียมผ่านทาง ประชาชน ไม่สามารถเข้ามาเชื่อมทางได้ ร้อยละ ๒๕ จากราคาที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดที่คำนวณได้ กำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เหลืออันราคากล่องไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของจำนวนเงิน ค่าทดแทนที่ดินส่วนที่ถูกเรนคืน และกำหนดเงินค่าทดแทนความเสียหายเนื่องจากการที่ต้อง ออกจากสังหาริมทรัพย์ตามหลักเกณฑ์ในคู่มือของกระทรวงคมนาคม

ต่อมา คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทนมีมติกำหนดเงินค่าทดแทน ดังนี้ (๑) ปรับฐานเงินค่าทดแทนที่ดินที่จะต้องเรนคืนโดยให้นำราคาระเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บ ค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในหน่วยราคาสูงสุดเป็นฐานในการคำนวณ โดยนำไปคูณกับค่าดัชนีที่กำหนดใหม่ และปรับเพิ่มตามเหตุและวัตถุประสงค์ของการเรนคืน ร้อยละ ๒๕ (๒) ที่ดินจะต้องเรนคืนทั้งแปลงกำหนดเงินค่าทดแทนความเสียหายไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของจำนวนเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่ถูกเรนคืน (๓) ที่ดินส่วนที่เหลือได้รับผลกระทบหรือได้รับ ความเสียหายจากการเรนคืน กำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เหลืออันราคากล่องไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของจำนวนเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่ถูกเรนคืน (๔) ที่ดินที่มีราคازื้อขายหรือสภาพทำเล และ การใช้ประโยชน์ เช่นเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ให้เทียบเคียงกับราคازื้อขาย และกำหนดเงิน ค่าทดแทนตามหลักการได้มาสำหรับที่ดินที่เจ้าของซื้อมา ก่อนถูกเรนคืน (๕) ที่ดินที่มีสภาพ ทำเลที่ตั้งและการใช้ประโยชน์ เช่นเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน กำหนดเงินค่าทดแทนให้เท่ากัน หรือใกล้เคียงกัน (๖) ที่ดินที่ได้รับประโยชน์หรือไม่เสียประโยชน์ และได้รับเงินค่าทดแทน เป็นต้นเหมาะสมแล้ว ให้ยืนจำนวนเงินค่าทดแทน (๗) ที่ดินนอกเหนือจากนี้ให้พิจารณา เป็นรายกรณี และคำนวณค่าดัชนีราคาซื้อขายที่ดินในแต่ละกลุ่มตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นใหม่ ดังนี้ (๑) ที่ดินในท้องที่ตำบลโพสวางหาญ อำเภออุทัย ค่าดัชนี ๒.๓๖ (๒) ที่ดินในท้องที่ตำบล หนองน้ำส้ม อำเภออุทัย ค่าดัชนี ๒.๖๓ (๓) ที่ดินในท้องที่เทศบาลตำบลลำตาเสา อำเภอวังน้อย ค่าดัชนี ๒.๖๕ (๔) ที่ดินในท้องที่ตำบลป่าต่าโล่ อำเภอวังน้อย ค่าดัชนี ๒.๕๐ (๕) ที่ดินในท้องที่ ตำบลคลองจิก อำเภอบางปะอิน ค่าดัชนี ๒.๓๒ (๖) ที่ดินในท้องที่ตำบลเชียงรากน้อย อำเภอ บางปะอิน ค่าดัชนี ๒.๕๐ (๗) ที่ดินในท้องที่ตำบลลำไทรและตำบลพะยอม อำเภอวังน้อย ค่าดัชนี ๒.๒๖ แต่เนื่องจากที่ดินบางกลุ่มมีเขตพื้นที่ติดต่อกัน มีสภาพทำเลที่ตั้งและการใช้ประโยชน์

/ใกล้เคียงกัน...

ใกล้เคียงกัน จึงให้ปรับค่าดัชนีที่ดินในกลุ่มที่ (๑) และกลุ่มที่ (๒) เป็น ๒.๖๓ กลุ่มที่ (๓) เป็น ๒.๖๕ กลุ่มที่ (๔) กลุ่มที่ (๕) กลุ่มที่ (๖) และกลุ่มที่ (๗) เป็น ๒.๕๐ กรณีจึงต้องรับฟังว่า หลักเกณฑ์ การกำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินที่คณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่กำหนดราคาเบื้องต้นฯ และ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทนกำหนดดังกล่าวเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ในบบทัญญัติแห่งกฎหมายข้างต้น และยังไม่มีเหตุที่จะรับฟังได้ว่าเป็นการอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย ในลักษณะใด

ข้อเท็จจริงได้ความต่อมาว่า ที่ดินกรรมสิทธิ์ผู้ฟ้องคดีแปลงสำรวจที่ ท. ๗๔๐ โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๐๑๖๕ ตำบลพยอม อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เนื้อที่ตาม โฉนดที่ดิน ๑๗ ไร่ ๑ งาน ๔๐ ตารางวา รูปสี่เหลี่ยมคงที่แบบราย แนวเขตด้านทิศใต้ซึ่งเป็น ด้านแคบติดทางคู่ชานทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๙ ถนนวงแหวนรอบนอก ตอนบางปะอิน - บางพลี ระยะทาง ๘๙.๕๐ เมตร ทิศเหนือซึ่งเป็นด้านแคบเช่นกันติดคลองสารารณประโยชน์ ระยะทาง ๔๙.๔๗ เมตร ทิศตะวันออกและทิศตะวันตกซึ่งเป็นด้านคู่ชานติดที่ดินกรรมสิทธิ์ บุคคลอื่นระยะทาง ๖๑๕.๙๓ เมตร และ ๕๑๕ เมตร สำรวจได้ในชั้นต้นว่าจะต้องเวนคืนเนื้อที่ ๕ ไร่ ๑ งาน ๖๙ ตารางวา คงเหลือเนื้อที่ ๑๙ ไร่ ๓ งาน ๗๑ ตารางวา รังวัดแบ่งหักเป็นเขตทางได้ เนื้อที่เพิ่มขึ้น ๔ ไร่ ๒ งาน ๓ ตารางวา รวมถูกเวนคืนเนื้อที่ ๙ ไร่ ๓ งาน ๗๒ ตารางวา คงเหลือ ๗ ไร่ ๑ งาน ๖๙ ตารางวา แนวเขตที่ดินที่จะต้องเวนคืนพาดผ่านที่ดินส่วนที่อยู่ติดทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๙ ถนนวงแหวนรอบนอก ตอนบางปะอิน - บางพลี เริ่มต้นจากมุมด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไปตามแนวเขตด้านทิศใต้เป็นระยะทาง ๘๙.๕๐ เมตร ขนาดไปกับแนวเขตด้านทิศตะวันออก ก่อนจะเบี่ยงออกไปจากที่ดินที่บริเวณกึ่งกลางของแนวเขตด้านทิศตะวันออกห่างจากแนวเขต ด้านทิศใต้เป็นระยะทาง ๓๓๐.๐๑ เมตร ที่ดินส่วนที่เหลืออยู่ด้านทิศตะวันตกของแนวเขตที่จะต้อง เวนคืนเป็นรูปคล้ายสามเหลี่ยมที่มียอดอยู่ด้านทิศใต้ แนวเขตด้านทิศใต้ที่อยู่ติดทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๙ ถนนวงแหวนรอบนอก ตอนบางปะอิน - บางพลี มีระยะทางลดลงเหลือเพียง ๑ ใน ๓ ส่วนของระยะทางที่ติดทางอยู่เดิม เป็นผลให้ที่ดินส่วนนี้มีความกว้างเป็นระยะทาง ประมาณ ๑๐ เมตร ลึกจากแนวเขตด้านทิศใต้เป็นระยะทางประมาณ ๑๕๐ เมตร ซึ่งเห็นได้ โดยปราศจากข้อโต้แย้งว่ามีศักยภาพในการพัฒนาลดลงและได้รับความเสียหาย การที่ คณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่กำหนดราคาเบื้องต้นฯ ไม่กำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เหลือ ให้แก่ที่ดินกรรมสิทธิ์ผู้ฟ้องคดีและในเวลาต่อมาเมื่อผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์เงินค่าทดแทน คณะกรรมการ พิจารณาอุทธรณ์เงินค่าทดแทนยังคงไม่กำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เหลือให้แก่ที่ดิน กรรมสิทธิ์ผู้ฟ้องคดีซึ่งไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และไม่เป็นธรรม แก่ผู้ฟ้องคดี สมควรกำหนดเงินค่าทดแทนที่ดินส่วนที่เหลืออันราคากลดลงให้แก่ที่ดินกรรมสิทธิ์ ของผู้ฟ้องคดีโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๐๑๖๕ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เงิน

/ค่าทดแทน...

ค่าทัดแทนกำหนดในอัตรา้อยละ ๑๐ ของจำนวนเงินค่าทัดแทนที่ดินส่วนที่ถูกเร้นคืนที่ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมตารางวาระ ๕,๒๐๐ บาท เป็นเงินค่าทัดแทนที่ดินส่วนที่เหลือตารางวาระ ๕๒๐ บาท ที่ดินส่วนที่เหลือเนื้อที่ ๗ ไร่ ๑ งาน ๖๘ ตารางวา เป็นเงินค่าทัดแทนจำนวน ๑,๕๔๓,๓๖๐ บาท ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ศาลพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเงินค่าทัดแทนที่ดินส่วนที่เหลือให้แก่ผู้ฟ้องคดีจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ศาลไม่อนาจมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เกินกว่าที่ขอได้จึงให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิได้รับเงินค่าทัดแทนที่ดินส่วนที่เหลือตามจำนวนที่ขอ

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีจ่ายเงินค่าทัดแทนที่ดินส่วนที่เหลือจากการเรวนคืนที่มีราคาลดลงให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ให้ดำเนินการภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลบางส่วนตามส่วนของการชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดี คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยในผล

พิพากษายืน

นางสาวกนิษฐา เชี่ยววิทย์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นางรดาวรรณ วนิช
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการหัวหน้าคณะ

นายอำนาจ เจริญชีวนทร์
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายโสภณ บุญกุล
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นางสาวพยุง พันธุ์ธิรังกร
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แปลงคดี : นายคงนึง จันทร์สงเคราะห์

